

LĒMUMS Ādažu novadā

2015.gada 27.oktobrī

Nr.190

Par atteikumu uzņemt pašvaldības dzīvokļu rindā

Ādažu novada dome izskatīja L.M. (turpmāk - iesniedzēja), deklarētā dzīvesvieta (*adrese*), bet faktiski dzīvojoša (*adrese*) 2015.gada 28.septembra iesniegumu ar lūgumu piešķirt pašvaldības dzīvokli vai „dzīvojamo vagoniņu”. Savu lūgumu pamato ar to, ka (*adrese*) vairs nevar dzīvot, tas ir dzīvībai bīstami, personai ir piešķirts trūcīgās personas statuss. Deklarētajā adresē dzīvot nevar, jo nevar samaksāt par komunālajiem pakalpojumiem.

Ādažu novada domes rīcībā esošo informāciju un ar lietu saistītos apstākļus tika konstatēts:

- 1.1. Iesniedzējas deklarētā dzīves vieta kopš 2010.gada 30.septembra ir (*adrese*), ko apliecina dati Iedzīvotāju reģistra datu bāzē (skat. 05.10.2015.) Ēka pieder privātpersonai ar kuru īres līgums nav noslēgts.
- 1.2. Lietā ir Ādažu novada Sociālā dienesta izziņa Nr.1008 no 02.09.2015 par to, ka iesniedzējai un viņas ģimenes loceklim A.K. ir piešķirts trūcīgās personas statuss no 01.09.2015. līdz 29.02.2016.
- 1.3. A.K. (dzim.20.10.1962.) deklarētā dzīvesvieta no 04.12.2014. ir (*adrese*). Pēc Iedzīvotāju reģistra datu bāzes (skat. 05.10.2015.) informācijas, ir redzams, ka A.K. deklarētā dzīvesvieta laika periodā no 1989. gada līdz 2004. gadam bija (*adrese*), bet no 2004. gada līdz 2014.gada 04. decembrim A.K. ir dzīvojis bez deklarētas dzīvesvietas.
2. Latvijā ir radīta sociālā nodrošinājuma sistēma, kuras ietvaros paredzēts pienākums vietējām pašvaldībām sniegt palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā savā teritorijā dzīvojošām personām. Latvijas Republikas Saeima 2001. gada 2. decembrī pieņēma likumu „Par palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā”, kas nosaka, kuras personas ir tiesīgas saņemt palīdzību dzīvojamo telpu jautājumu risināšanā, kā arī kārtību, kādā tiek sniegta palīdzība iedzīvotājiem dzīvokļa jautājuma risināšanā (likuma 1.pants). Palīdzību pašvaldībā var saņemt šajā likumā noteiktās personas, kuras ar pašvaldības domes vai tās deleģētas institūcijas lēmumu atbilstoši šā likuma noteikumiem atzītas par tiesīgām saņemt palīdzību.
3. Likuma 3.pantā uzskaitīti palīdzības veidi, kādus pašvaldībām ir pienākums sniegt iedzīvotājiem: 1) pašvaldībai piederošās vai tās nomātās dzīvojamās telpas izīrēšana; 2) sociālā dzīvokļa izīrēšana; 3) nodrošināšana ar pagaidu dzīvojamo telpu; 4) palīdzība īrētās dzīvojamās telpas apmaiņā pret citu īrējamo dzīvojamo telpu; 5) pabalsta piešķiršana dzīvojamās telpas īres maksas un maksas par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, segšanai; 6) vienreizēja pabalsta piešķiršana dzīvojamās telpas vai dzīvojamās mājas remontam; 7) vienreizēja dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta piešķiršana; 8) dzīvojamās telpas remonts; 9) palīdzība dzīvojamās telpas iegādei vai būvniecībai; 10) palīdzība dzīvojamās mājas renovācijai vai restaurācijai.

4. Likuma 6. panta pirmā un trešā daļa nosaka, ka

(1) Persona, kura vēlas saņemt palīdzību (izņemot 13.pantā, 27.¹ panta pirmajā daļā un 27.² panta pirmajā daļā minēto palīdzību), iesniedz attiecīgajai pašvaldībai rakstveida iesniegumu, kurā norādāmi iespējamie personai vēlamie palīdzības veidi, un dokumentus, kas apliecina, ka šī persona ir tiesīga saņemt palīdzību.

(3) Personas iesniegumu palīdzības saņemšanai izskata un lēmumu par personas atzīšanu par tiesīgu saņemt palīdzību un reģistrēšanu personas iesniegumā norādītā veida palīdzības saņemšanai vai par atteikumu atzīt personu par tiesīgu saņemt palīdzību pieņem pašvaldības dome vai tās deleģēta institūcija. Par lēmuma pieņemšanu pašvaldība iesniedzējam uz tā norādīto adresi nosūta rakstveida paziņojumu.

5. Skatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, iestādei ir jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi, proti, vai pastāv apstākļi, lai iesniedzējs tiktu uzņemts rindā uz pašvaldības dzīvokli. Izdot šādu aktu iestādei ir pamats vienīgi tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi.

6. Likuma 7.pants nosaka, ka persona tiek reģistrēta pašvaldības dzīvokļa jautājumu risināšanā sniedzamās palīdzības reģistrā (turpmāk — palīdzības reģistrs), ja tā šā likuma 6.pantā noteiktajā kārtībā ir atzīta par tiesīgu saņemt palīdzību.

Pašvaldībai piederošās vai tās nomātās dzīvojamās telpas tiek izīrētas šādām personu kategorijām:

8.1. personām, kurām neatliekami sniedzama palīdzība;

8.2. personām, kuras ar dzīvojamo telpu nodrošināmas pirmām kārtām;

8.3. personas, kuras ar dzīvojamo telpu nodrošināmas vispārējā kārtībā.

Pie personām, kurām neatliekami sniedzama palīdzība, pieder tās personas, kuru īrētā vai īpašumā esošā dzīvojamā telpa cietusi stihiskas nelaimes avārijas rezultātā, ja persona šajā dzīvojamā telpā vai dzīvojamā mājā ir deklarējusi savu dzīvesvietu un ja tai attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā nepieder cita dzīvošanai derīga dzīvojamā telpa vai dzīvojamā māja (Likuma 13.panta pirmā daļa).

Likuma 14.panta pirmā daļa un septītā daļa nosaka personas, kuras ar dzīvojamo telpu nodrošināmas pirmām kārtām, t.i., personas, kurām saskaņā ar likumu "Par dzīvojamo telpu īri" sniedzama palīdzība gadījumos, ja tās tiek izliktas no īrētās dzīvojamās telpas un ja tās ir:

a) maznodrošinātas personas, kuras sasniegušas pensijas vecumu vai ir invalīdi,

b) maznodrošinātas personas, ar kurām kopā dzīvo un kuru apgādībā ir vismaz viens nepilngadīgs bērns, aizgādnībā esoša persona, maznodrošināta pensijas vecumu sasniegusi persona vai maznodrošināta persona, kura ir persona ar invaliditāti;

c) pašvaldības teritorijā dzīvojošas citas personas, kuras pieder pie tās pašvaldības domes noteiktās personu kategorijas, kurām pašvaldība sniedz palīdzību, ja tās tiek izliktas no īrētās dzīvojamās telpas;

1¹) politiski represētās personas, kuras tiek izliktas no dzīvojamās telpas likuma "[Par dzīvojamo telpu īri](#)" 28.² panta pirmajā daļā, 28.³ panta pirmajā daļā vai 28.⁴ panta otrajā daļā paredzētajā gadījumā, ja to lietošanā nav citas dzīvojamās telpas;

2) personas, kuras tiek izliktas no tām piederoša dzīvokļa, ja uz dzīvokļa īpašumu ir vērsta piedziņa sakarā ar maksājumiem par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, mājas uzturēšanu, ekspluatāciju un remonta izdevumiem un ja tās ir:

a) maznodrošinātas personas, kuras sasniegušas pensijas vecumu vai personas ar invaliditāti,

b) maznodrošinātas personas, ar kurām kopā dzīvo un kuru apgādībā ir vismaz viens nepilngadīgs bērns, aizgādnībā esoša persona, maznodrošināta pensijas vecumu sasniegusi persona vai maznodrošināta persona, kura ir persona ar invaliditāti;

- c) politiski represētās personas, ja to lietošanā nav citas dzīvojamās telpas;
- 3) bērni bāreņi un bērni, kuri palikuši bez vecāku gādības un audzināti bērnu aprūpes un audzināšanas iestādē, audžuģimenē vai pie aizbildņa, — pēc tam, kad bērns sasniedzis pilngadību un beigusies viņa ārpusģimenes aprūpe;
- 4) repatrianti, kuri izceļojuši no Latvijas laikā līdz 1990.gada 4.maijam un kuriem nav iespējams likumā noteiktajā kārtībā iemīnāties pirms izceļošanas no Latvijas aizņemtajā dzīvojamā telpā, vai repatrianti, kuri dzimuši ārvalstīs vai izceļojuši no Latvijas pēc 1990.gada 4.maija un izceļošanas brīdī bijuši nepilngadīgi;
- 4¹) maznodrošinātas politiski represētās personas;
- 5) maznodrošinātas personas, kuras pēc soda izciešanas atbrīvotas no ieslodzījuma vietas, ja tās pirms notiesāšanas dzīvoja attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā un tām nav iespējams likumā noteiktajā kārtībā iemīnāties agrāk aizņemtajā dzīvojamā telpā. Šis noteikums neattiecas uz tām personām, kuras devušas piekrišanu privatizēt to īrēto valsts vai pašvaldības dzīvokli citai personai un noslēgušas ar šo personu vienošanos par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu vai ar kuru piekrišanu dzīvoklis ir pārdots vai citādi atsavināts un darījuma rezultātā persona zaudējusi lietošanas tiesības uz attiecīgo dzīvokli;
- 6) attiecīgās pašvaldības domes noteiktas citas maznodrošinātu personu kategorijas.
- (7) Pašvaldības domei ir tiesības pirmām kārtām ar dzīvokli nodrošināt arī personas, kuras dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā mājā un lietojušas dzīvokli līdz īpašuma tiesību atjaunošanai, personas, kuras dzīvo dzīvoklī, kura īpašnieka maiņa notikusi līdz likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" spēkā stāšanās brīdim valsts īpašuma konversijas rezultātā vai starpsaimniecību uzņēmumu privatizācijas rezultātā un kurš nav privatizēts likumos "Par kooperatīvo dzīvokļu privatizāciju" un "Par lauksaimniecības uzņēmumu un zvejnieku kolhozu privatizāciju" noteiktajā kārtībā, un kuras lietojušas dzīvokli dzīvojamās mājas īpašnieka maiņas brīdī; personas, kuras likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” spēkā stāšanās brīdī dzīvoja kooperatīvo biedrību savienības uzņēmumam piederošā dzīvoklī, ja dzīvoklis nav privatizēts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Nosacījumus minēto personu nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu, kā arī kārtību, kādā tās tiek atzītas par tiesīgām saņemt šo palīdzību, nosaka attiecīgā pašvaldības dome saistošajos noteikumos.

Ādažu novada domes 2013.gada 22.oktobra saistošajos noteikumos Nr. 33 „Par pašvaldības palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā, (turpmāk - Noteikumi Nr.33) 6.punkts papildus nosaka, ka saņemt palīdzību pirmām kārtām ir tiesīgas:

- 6.1. trūcīgai vai maznodrošinātai personai (ģimenei), kura audzina bērnu-invalidu;
- 6.2.trūcīgai vai maznodrošinātai personai (ģimenei), kuras apgādībā ir vismaz trīs nepilngadīgie bērni.

Likuma 15.pants nosaka, ka Pašvaldības dome savos saistošajos noteikumos var noteikt arī citas personu kategorijas, kuras nav minētas šā likuma 13. un 14.pantā un kurām sniedzama palīdzība vispārējā kārtībā, izīrējot dzīvojamo telpu.

Noteikumu Nr. 33 punkts 8. nosaka, ka, ja ar dzīvojamo telpu ir nodrošinātas visas Likumā un Noteikumu 6.punktā noteiktās personu kategorijas, Pašvaldība ir tiesīga sniegt Palīdzību vispārējā kārtībā šādām personām:

- 8.1. maznodrošinātām personām, kuras cietušas no vardarbības ģimenē, un ar kurām kopā dzīvo un kuru apgādībā ir vismaz viens nepilngadīgs bērns;
- 8.1¹. personas, ar kurām kopā dzīvo un kuru apgādībā ir bērns – invalīds;
- 8.2. personām, kuras Pašvaldības teritorijā īrētās dzīvojamās telpās nodzīvojušas ne mazāk kā 5 gadus, ja šīs telpas ar sertificēta būvinženiera atzinumu ir atzītas par dzīvošanai nederīgām, un šīs personas ir:

8.2.1. maznodrošinātas personas, ar kurām kopā dzīvo un kuru apgādībā ir vismaz viens nepilngadīgs bērns;

8.2.2. *izslēgts ar 17.12.2013.*

8.2.3. personas, ar kurām kopā dzīvo un kuru apgādībā ir trīs vai vairāk nepilngadīgi bērni;

8.3. pensionāriem, 1.vai 2.grupas invalīdiem, kuriem nav Civillikumā noteikto apgādnieku un nav noslēgts uzturlīgums.

7. Sociālo jautājumu komitejas sēdē (06.10.2015.) iesniedzēja paskaidroja, kā īpašumu (*adrese*) kopā ar civilvīru ir aizņēmuši patvaļīgi un dzīvo tur vairākus gadus. Iepriekš mitinājušies mazdārziņos. Deklarētajā dzīvesvietā nedzīvo, jo nevar par to samaksāt. Iesniedzēja saņem nelielu pensiju un darba algu par asistenta pienākumu pildīšanu un tie praktiski ir viņas un civilvīra vienīgie ienākumi. Meita dzīvo (*adrese*) un viņai pašai ir dzīvokļa problēmas. Civilvīrs A.K. paskaidroja, ka pastāvīgu darbu nestrādā no 1990. gada, jo nevar atrast sev piemērotu darbu, dažreiz palīdz kāda saimniecībā. Kā bezdarbnieks nav reģistrēts, jo nav to vēlējis. No pašvaldības piedāvātās dzīvesvietas Balvos vai Krāslavā, kur dzīvokļa uzturēšanas izdevumi būtu nelieli, atsakās, kā arī nepiekrīt sociālā dienesta piedāvājumam par patversmi.
8. Izvērtējot lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus ir secināms, ka nav iestājies neviens priekšnoteikums (iesniedzēja neatbilst nevienai no Likuma 13.panta pirmās daļas, 14.panta pirmās, otrās daļas un Noteikumu Nr.33 6. un 8.puntā noteiktajām kategorijām), lai tiktu izdots iesniedzējai labvēlīgs administratīvais akts, t.i., lai uzņemtu iesniedzēju rindā uz Ādažu novada pašvaldības dzīvokli, līdz ar to Ādažu novada domei nav pamata apmierināt iesniedzējas prasījumu piešķirt pašvaldības dzīvokli. No lietas materiāliem ir redzams, ka iesniedzēja kopā ar civilvīru īpašumu (*adrese*) ir aizņēmuši patvaļīgi, zinot, ka ēkā ir sliktā stāvokli. No pašvaldības piedāvātās palīdzības ir atteikušies. Ņemot vērā, ka iesniedzējai un viņas ģimenes loceklim ir piešķirts trūcīgās personas statuss, personas saņemt sociālo palīdzību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Ņemot vērā konstatētos faktus, kā arī, ka jautājums 06.10.2015. tika izskatīts un atbalstīts Sociālo jautājumu komitejas sēdē, pamatojoties uz likumu "Par pašvaldības palīdzību dzīvokļu jautājumu risināšanā" 2., 3. pantu, 6.panta trešo daļu, 7.panta piekto daļu, 11.pantu, 13.panta pirmo daļu, 14.panta pirmo un septīto daļu, 15.pantu, 16.panta trešo daļu, Ādažu novada domes 22.10.2014. saistošo noteikumu Nr. 33 „Par pašvaldības palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā”2., 6.,7., 8., 21.punktu, Ādažu novada dome

NOLEMJ:

1. Atteikt uzņemt rindā uz Ādažu novada pašvaldības dzīvokli L.M.
2. Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvā rajona tiesā (Rīga, Baldones iela 1A) viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Domes priekšsēdētājs

M. Sprindžuks